

پژوهش حاضر با استفاده از روش توصیفی - تحلیلی، ضمن بررسی رفتار اطلاع‌یابی پزشکان متخصص و فوق تخصص غیر هیأت علمی، به زمینه یابی ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی خودگردان توسط پزشکان متخصص غیر هیأت علمی شهر تهران می‌پردازد. از ۱۲۰۰ پزشک متخصص که سهامدار بیمارستانهای بزرگ شهر تهران (بالا صد تحت) هستند، $\frac{1}{5}$ آنها (۲۵۰ نفر) به روش نمونه‌گیری تصادفی بعنوان نمونه پژوهش تعیین گردیدند. اطلاعات مورد نیاز توسط پرسشنامه گردآوری شد، ۱۹۵ نفر (۸۱/۲ درصد) از افراد نمونه پرسشنامه را تکمیل کردند و عودت دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون مجذور χ^2 و تست دقیق فیشر و به کمک نرم افزار SPSS انجام شد (۹۰/۲ درصد از پزشکان متخصص و صددرصد فوق تخصص نیاز به منابع اطلاعاتی را در حرفه خود ضروری می‌دانند. صددرصد پزشکیانی که بین ۱۵-۱۰ سال و ۹۵/۸ درصد از پزشکیانی که کمتر از ۵ سال سابقه فعالیت دارند به نیاز اطلاعات در حرفه پزشکی تأکید کردند. ۸۹/۵ درصد از پزشکان اطلاعات را برای تشخیص مورد استفاده قرار می‌دهند. بیشترین تعداد پزشکان متخصص (۹۹/۴ درصد) از مجموعه شخصی خود جهت کسب اطلاعات استفاده می‌کنند. ۶۴/۴ درصد از پزشکان جستجو از طریق کتابشناسی‌های تخصصی را در اولویت اول قرار داده‌اند. از بین پایگاههای اطلاعاتی، ایندکس مدیکوس بیشترین استفاده را در بین پزشکان داشته است. ۶۸/۱ درصد از این پزشکان برای دریافت اطلاعات از کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی مختلف با مشکل مواجهند، که بیشترین تعداد عدم وجود منابع کافی در کتابخانه و مراکز اطلاع‌رسانی را ذکر کردند. ۴۶ درصد از پزشکان در منزل خود به شبکه‌های اطلاعاتی دسترسی دارند. که بیشترین آنها از طریق کتب آموزشی اقدام به آموزش سیستم‌های کامپیوتری نمودند. ۹۶/۸ درصد از پزشکان موافق ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی خودگردان هستند که ۹۷/۱ درصد از آنها متخصص و ۹۴/۷ درصد فوق تخصص می‌باشند، بدین ترتیب فرضیه اول پژوهش مبنی بر اینکه «رابطه معنی‌داری بین درجه علمی پزشکان متخصص و نظراتشان در ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی خودگردان پزشکی وجود دارد»، رد می‌شود. ۹۴/۴ درصد از پزشکیانی که با مشکل مواجهند و ۹۸/۲ درصد از پزشکیانی که با مشکل مواجه نیستند موافق ایجاد مرکز می‌باشند و فرضیه دوم پژوهش نیز مبنی بر اینکه «رابطه معنی‌داری بین مشکلات دریافت اطلاعات توسط پزشکان متخصص و تمایل آنها به ایجاد مرکز اطلاع‌رسانی خودگردان پزشکی وجود دارد»، نیز رد می‌شود. ۹۶/۵ درصد از جامعه مورد پژوهش که به هر طریقی به شبکه‌های کامپیوتری دسترسی دارند موافق ایجاد مرکز می‌باشند. ۵۲/۸ درصد از آنان شکل خصوصی مرکز را ترجیح می‌دهند. جهت اداره مرکز ۶۶/۸ درصد، هیأت مدیره متشکل از پزشک متخصص و اطلاع‌رسان را پیشنهاد می‌کنند. جهت تهیه منابع مرکز، از بین منابع چاپی، نشریات ادواری با ۹۰/۱ درصد و از بین منابع غیرچاپی، اینترنت با ۷۶/۸ درصد انتخاب شده‌اند. پست الکترونیکی از بین امکانات اینترنتی با ۷۰ درصد رقم بالاتری نسبت به سایر امکانات را به خود اختصاص داده است. ۶۳/۳ درصد از پزشکان گردآوری منابع در محل مرکز و تهیه نیاز پزشکان، هر دو مورد را برگزیدند. ۵۱/۲ درصد آنان ترجیح می‌دهند که بدون مراجعه و در کوتاهترین زمان به اطلاعات خود دست یابند، در مورد شیوه ارائه خدمت ۶۰/۳ درصد بر این باورند که افراد غیر عضو با پرداخت آبونمان و بصورت عضو موقت از مرکز استفاده نمایند. ۶۴/۳ درصد فعالیت شبانه روزی مرکز را ترجیح می‌دهند. بیشترین تعداد پزشکان ۲۶/۷ درصد محل کتابخانه نظام پزشکی را جهت ایجاد مرکز پیشنهاد می‌کنند. ۶۷/۴ درصد از جامعه پژوهش موافق پرداخت هزینه جهت ایجاد مرکز می‌باشند و ۱۵/۲ درصد بصورت ماهانه و ۹/۲ درصد بصورت سالانه، هزینه‌ای بین ۱۰۰۰۰۰-۲۰۰۰۰۰ ریال می‌پردازند.

۶۹ درصد از پزشکان که حاضر به پرداخت هزینه می‌باشند، موافق ایجاد مرکز هستند و نهایتاً ۹۵/۶ درصد از جامعه مورد پژوهش موافق ایجاد کلاس‌های آموزشی می‌باشند.